

ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

ДАЙДЖЕСТ №38
19-26 ЛЮТОГО 2025

ОЦІНКА ПРОГРЕСУ АНТИКОРУПЦІЙНИХ РЕФОРМ УКРАЇНИ

Група держав Ради Європи проти корупції (GRECO) оприлюднила звіт щодо України і відзначила прогрес у виконанні антикорупційних рекомендацій для суддів, прокурорів і парламентарів. У звіті [надано оцінку](#) виконання 16 рекомендацій, які залишалися невиконаними після ухвалення Проміжного звіту-оцінки відповідності (2023). У межах четвертого раунду оцінювання України було надано 31 рекомендацію. GRECO встановила, що Україна задовільно виконала або частково виконала 18 з них. Залишилося 11 частково виконаних і 2 невиконані рекомендації. Організація визнає, що Україна продовжує функціонувати в умовах воєнного стану і, отже, змушена коригувати свої пріоритети. Рекомендації GRECO залишаються ключовими у переговорах з Європейською Комісією щодо вступу України до ЄС. Наступне оцінювання виконання рекомендацій заплановане на 2026 рік. Повний текст звіту [англійською](#), [французькою](#) та [українською](#), а також на [офіційному сайті GRECO](#).

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ЄС

Президент України Володимир Зеленський провів переговори з Президенткою Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн і Президентом Європейської ради Антоніу Коштою. Вони [обговорили](#) прогрес у процесі переговорів про вступ України до ЄС. Президент висловив сподівання на те, що керівники інституцій Євросоюзу сприятимуть якнайшвидшому відкриттю першого кластера «Основи». Крім того, під час зустрічі скоординували позиції напередодні спеціального засідання Європейської ради, яке відбудеться 6 березня.

Україна повністю дотримується амбітного графіка переговорного процесу з ЄС. Як [заявила](#) Віцепрем'єр-міністерка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції – Міністр юстиції України Ольга Стефанішина під час спільного засідання Уряду України та Колегії Європейських комісарів, що відбулося у Києві, вже готові дорожні карти, які є дороговказом майбутніх реформ у сферах верховенства права та боротьби з корупцією, а також трансформації державного управління. Розроблена дорожня карта щодо діяльності демократичних інституцій в умовах війни, яка є основою функціонування держави під час війни і підготовки до післявоєнного періоду. Україна очікує на можливість представити ці дорожні карти Єврокомісії та державам-членам для ухвалення подальшого рішення, що наблизить відкриття першого та усіх наступних переговорних Кластерів.

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА

У день третіх роковин повномасштабного російського вторгнення у Києві відбулося пленарне засідання «Підтримуй Україну», у якому [взяли участь понад 40 глав держав та урядів, інституцій Європейського Союзу та міжнародних організацій](#). Під час зустрічі партнери оголосили про нові пакети допомоги Україні. Зокрема, Президентка Європейської комісії повідомила про допомогу на 3,5 млрд євро в березні цього року. Швеція планує виділити 100 млн євро на засоби ППО, Іспанія анонсувала новий пакет військової допомоги на 1 млрд євро цього року. Канада надасть Україні партію техніки, боєприпаси, спорядження, а також першу частину допомоги на 5 млрд дол. США коштом надходжень від заморожених російських активів, а також грант на підтримку енергетичної безпеки.

Сполучене Королівство оголосило про передачу Україні пакет оборонної допомоги на 4,5 млрд фунтів стерлінгів та про найбільший із початку повномасштабного вторгнення РФ санкційний пакет проти Росії. Норвегія заявила, що виділить Україні 1 млрд євро гуманітарної та цивільної допомоги, а також 300 млн євро на підтримку енергетики та планує відкрити канал інвестицій в українську промисловість на 300 млн євро. Загалом на підтримку України Норвегія виділить 3,5 млрд євро цього року.

РОБОТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)

НАЗК розпочало аналіз корупційних ризиків під час закупівель систем БПЛА та засобів РЕБ для Збройних Сил України. Представники НАЗК, Представництва НАТО в Україні та штаб-квартири Альянсу, Центру з питань доброчесності в оборонному секторі при Міністерстві оборони Норвегії (CIDS), Міністерства оборони України, Генерального штабу ЗСУ, громадських та міжнародних організацій [синхронізують зусилля](#) щодо вдосконалення системи оборонних закупівель та впровадження рекомендацій, розроблених за підсумками Стратегічного огляду оборонних закупівель України. Цей огляд є одним із ключових проєктів Комплексного пакета допомоги НАТО для України. Дослідження включатиме збір інформації від стейкхолдерів, огляд аналітичних матеріалів; підготовку та обговорення драфту дослідження зі стейкхолдерами, підготовку та імплементацію рекомендацій.

Сектор оборони визначено однією з пріоритетних сфер запобігання корупції в Україні. У частині розбудови доброчесності у сфері безпеки та оборони НАЗК зосереджене на двох флагманських проєктах Комплексного пакета допомоги НАТО для України. Агентство координує цю роботу для досягнення взаємосумісності України та НАТО, зокрема у використанні зброї, управлінні людськими ресурсами, розбудові доброчесності.

Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) і Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП)

Верховна Рада підтримала припинення повноважень народної депутатки від «Слуги народу» Ірини Кормишкіної. НАБУ і САП раніше вручили їй підозри у [незаконному збагаченні](#) та [внесенні недостовірних даних до е-декларації](#). За даними слідства, у 2021-2022 рр. нардепка набула у власність кошти на суму понад 20 млн грн, які суттєво перевищували її законні доходи. У декларації за 2023 рік вона не зазначила дані про будинок й дві земельні ділянки, які перебували у неї в користуванні. Чоловік народної депутатки отримав [підозру у легалізації майна](#), яке його дружина набула у незаконний спосіб, а також у недекларуванні такого майна.

Списання податків на понад 641 млн грн: НАБУ і САП [повідомили про підозру колишньому першому заступнику голови Державної фіскальної служби \(ДФС\)](#). Приватна компанія поскаржилася до ДФС на рішення про стягнення податків. Посадовець, який мав право підписувати такі рішення, навмисно не зробив цього вчасно. Через це скаргу автоматично задовольнили, і бюджет втратив понад 641 млн грн податків і штрафів.

Вищий антикорупційний суд (ВАКС)

ВАКС визнав [винуватими сімох осіб](#) у вчиненні кримінальних правопорушень з розкрадання державних коштів. Призначено покарання у вигляді позбавлення волі на різні терміни з іспитовим строком. Крім того, винні особи мають повернути до держави низку нежитлових приміщень та майна, що відшкодує державі збитків на близько 70 млн грн, а також перерахувати на спеціальний рахунок підтримки Збройних сил України 9 млн грн, 40,85 тис. євро та 21,5 тис. дол. США.

ЦИВІЛЬНА КОНФІСКАЦІЯ

ВАКС конфіскував квартиру та автомобіль родини начальника одного з відділів столичної поліції. Активи на суму 3,3 млн грн необґрунтованими та будуть стягнуті на користь держави. Активи формально належать дружині посадовця, але фактично використовуються начальником одного з відділів Головного управління Національної поліції у м. Києві. Рішення ухвалене, зокрема, за [результатами моніторингу способу життя, проведеного НАЗК](#). Водночас підставою для початку моніторингу способу життя службовця стала інформація голови ГО Антикорупційний центр «МЕЖА», оприлюднена на сайті «Української правди».

Апеляційна палата ВАКС [остаточно стягнула в дохід держави необґрунтовані активи, які були виявлені у начальника територіального сервісного центру МВС у Дніпропетровській області](#). Йдеться про автомобіль вартістю 2 млн грн та 4,6 млн грн готівки, яку було виявлено за місцем проживання посадовця та в автомобілі. НАЗК встановило, що син очільника територіального сервісного центру придбав автівку за дорученням батька, проте ані посадовець, ані особи, які начебто позичили виявлені під час обшуків гроші, не мали для цього достатньо коштів із законних джерел для набуття.

ТЕМА КОРУПЦІЇ В МЕДІА-ПРОСТОРИ

Анонімний акаунт у соціальній мережі X [написав](#) про посадовця «Міністерства оборони Зеленського», який нібито «вкрав \$46 млн» і купив віллу, виноробню, та 27 земельних ділянок у Франції. Допис переглянули понад 18 мільйонів разів, його поширив Ілон Маск з підписом, що це «верхівка айсберга», а Дмитрій Медведєв із ним погодився. Насправді [провадження](#) стосується особи, яка у 2011—2012 роках обіймала посади керівника ДК «Укрспецекспорт» та ДК «Укроборонпром», і була призначена указами тодішнього президента Віктора Януковича. Підозрюваний оголошений у розшук із 2017 року. За версією слідства, особа перебуває на території Французької Республіки. Французький суд [наклав арешт](#) на вищезгадане майно. Справа про легалізацію коштів була передана французькими правоохоронними органами до НАБУ і САП у порядку міжнародного співробітництва. Слідство триває.

НАЗК та EUACI реалізували загальнонаціональну інформаційну кампанію «Корупція боїться твого контролю». Громадський контроль є запорукою прозорості та підзвітності влади. Його ефективні інструменти сприяють підвищенню дієвості державних установ, зміцнюють демократичні засади та мінімізують корупційні ризики. Завдяки своїй доступності та простоті ці інструменти набувають все більшої популярності серед українців.

Електронні петиції, громадські консультації, запити на публічну інформацію, контроль за відбудовою через систему DREAM та закупівлями через Prozorro, перевірка законності будівництва через Єдину державну електронну систему у сфері будівництва — лише деякі з таких механізмів. НАЗК та EUACI [надали вичерпні роз'яснення](#) щодо використання кожного з них в межах масштабної 9-місячної кампанії, об'єднаної лейтмотивом «Корупція боїться твого контролю», яка включала в себе телебачення, зовнішню соціальну рекламу по всій Україні тощо.

У матеріалі «Корупція в цифрах: які зміни фіксують опитування українців» для видання «Українська правда» Павло Бульдович, керівник відділу координації державної інформаційної політики із запобігання корупції НАЗК, аналізує результати комплексного соціологічного дослідження стану корупції в Україні за минулий рік. Автор звертає увагу на важливі показники, які залишилися поза увагою громадськості. Хоча 91,4% опитаних вважають корупцію поширеною, лише 18,7% мали з нею особистий досвід у 2024 році. За останнє десятиліття частка громадян, які стикалися з корупцією, знизилася з 70,7% (2015) до нинішнього рівня. Україна ще далека від середнього показника ЄС (5%), але досягнення рівня Хорватії (14%), Болгарії та Греції (12%) цілком можливе. Головне — зберегти позитивну динаміку. У 2015 році корупцію як спосіб вирішення проблем приймала половина населення, а 37,4% заявляли про нетерпимість до неї. У 2024 році цей показник зріс до 58%, що є рекордом. 74,3% українців підтримують викриття корупції, а число тих, хто звертається до компетентних органів, за чотири роки зросло втричі.